

Beslutsunderlag G
Styrelsen 2019-08-26
Diarienummer 0060/19

Handläggare: Mats Boogh, bolagsansvarig
Telefon: 031 – 368 54 55
E-post: mats.boogh@gshab.goteborg.se

Yttrande över Göteborg Energi AB:s hemställan om avyttring av aktier i Ale Fjärrvärme AB

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Göteborg Energi AB:s hemställan om att avyttra aktierna i Ale Fjärrvärme AB tillstyrks.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Sammanfattning

Styrelsen i Göteborg Energi AB beslutade 28 maj 2019 att avyttra aktieinnehavet på 91 % i Ale Fjärrvärme AB. Styrelsen i Göteborg Energi AB beslutade dessutom att hemställa ärendet till kommunfullmäktige för ställningstagande då avyttring av aktier i dotterföretag utgör en fråga av principiell beskaffenhet. Göteborg Energi AB har sedan 2012 bedrivit ett arbete med att fokusera på kärnverksamheten och den geografiska marknaden Göteborg. Inriktningen är fastlagd i bolagets ägardirektiv. Sedan 2012 har ca 10 hel- och delägda bolag avyttrats och Ale Fjärrvärme AB är den sista, i nuläget, planerade avyttringen.

Av riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag och den däri angivna ansvarsfördelningen framgår bland annat att Stadshus AB ska yttra sig över ärenden som ska till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för ställningstagande enligt 10 kap. 3 § kommunallagen.

Stadshus AB delar bedömningar som görs av Göteborg Energi AB avseende hemställan till fullmäktige om ställningstagande rörande avyttring av ägandet (91 %) av aktierna i Ale Fjärrvärme AB.

Ekonomiska konsekvenser

Det koncernmässigt bokförda värdet på Göteborg Energi AB:s andel (91 %) i Ale Fjärrvärme AB uppgick 20108-12-31 till 58 mnkr. Vid en avyttring värderas, utöver bolagets egna kapital, verksamhetens förväntade framtida kassaflöden. Den slutliga köpeskillingen kommer att fastställas i en förhandling mellan köpare och säljare och bero på många faktorer utöver de som är avläsningsbara i bokföringen t ex, kalkylhorisont,

köparens avkastningskrav, köparens strategier inom olika områden exempelvis vad gäller prissättning etc.

Olika perspektiv

Antagande av reviderade ägardirektiv bedöms inte medföra några påtagliga aspekter ur barn-, mångfalds, jämställdhets-, miljö- eller omvärldsperspektivet.

Bilagor

1. Göteborgs Energi AB 2019-05-28, § 7, Protokollsutdrag och beslutsunderlag

Ärendet

Styrelsen i Göteborg Energi AB beslutade 28 maj 2019 att avyttra aktieinnehav på 91 % i Ale Fjärrvärme AB. Styrelsen i Göteborg Energi AB beslutade dessutom att hemställa ärendet till kommunfullmäktige för ställningstagande då avyttring av aktier i dotterföretag utgör en fråga av principiell beskaffenhet.

Av riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag och den däri angivna ansvarsfördelningen framgår bland annat att Stadshus AB ska yttra sig över ärenden som ska till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för ställningstagande enligt 10 kap. 3 § kommunallagen.

Detta ärende utgör Stadshus AB:s sammanfattning och yttrande angående Göteborg Energi AB:s hemställan till kommunfullmäktige gällande avyttring av aktierna i Ale Fjärrvärme AB.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund och nuläge

Göteborg Energi AB har sedan 2012 bedrivit ett arbete med att fokusera på kärnverksamheten och den geografiska marknaden Göteborg. Inriktningen är fastlagd i bolagets ägardirektiv. Sedan 2012 har ca 10 hel- och delägda bolag avyttrats och Ale Fjärrvärme AB är den sista, i nuläget, planerade avyttringen.

Ale Energi AB med dotterbolaget Ale Fjärrvärme AB förvärvades år 2000 till en köpeskilling av 14 mnkr från Ale kommun. 2015 fusionerades bolagen och verksamheten har sedan dess bedrivits i Ale Fjärrvärme AB.

Sedan förvärvet har Göteborg Energi AB byggt en sammanbindningsledning mellan Göteborg och Ale kommun vilket medfört att oljeeldade pannor kunnat tas ur drift i Ale kommun. Fjärrvärmepriset till kund har succesivt sänkts och från och med 2009 har kunder i Ale kommun haft samma fjärrvärmepris som kunder i Göteborg. Priset för fjärrvärme i Göteborg ligger klart under genomsnittet i landet och är bland de lägsta sett till andra större städer i landet.

Energileveranserna i Ale består idag av ca 80 % värme från Göteborg samt att resterande värme tillförs från spillvärmelieferantörer i kommunen med förstärkning från en oljeeldad panna. Fram till 2028 bedöms effektbehovet öka med ca 20 % beroende på planerad expansion i kommunen. För att klara ökningen och att samtidigt avveckla befintlig oljebaserad produktion måste en eller två biobränsleeldade anläggningar byggas i kommunen samt att nätuppggraderingar krävs. Mot denna bakgrund bedömer Göteborg Energi AB att det krävs investeringar i Ale kommun under perioden 2019 – 2028 uppgående till 150 – 200 mnkr.

Göteborg Energi AB har i samband med ägardialoger framfört till Ale kommun att Göteborg Energi AB med utgångspunkt i ägardirektivet, satsningar som krävs i Ale kommun, fokuseringen på Göteborg och stadsutvecklingen i Göteborg att man önskar avyttra aktieinnehavet i Ale Fjärrvärme AB.

Parterna har tecknat ett tilläggsavtal till konsortialavtalet som i nuläget löper ett år i taget med nio månaders uppsägningstid. Tilläggsavtalet är tecknat mot bakgrund av parternas tidigare ingångna avsiktsförklaring gällande avyttring av aktier i Ale Fjärrvärme AB.

Ekonomi

Ale Fjärrvärme AB:s omsättning har de senaste fem åren i genomsnitt uppgått till 39 mnkr, resultat efter finansnetto har uppgått till 7 mnkr och investeringar per år till 8 mnkr.

Under perioden 2019 – 2028 bedöms resultat efter finansnetto uppgå till 5 mnkr och räntabiliteten på totalt kapital sjunka till ca 5 % för att efter perioden förbättras till de 8 % som utgör målvärde.

Det koncernmässigt bokförda värdet på Göteborg Energi AB:s andel (91 %) i Ale Fjärrvärme AB uppgick 2018-12-31 till 58 mnkr.

Avtalsrelationer mellan Göteborg Energi AB och Ale Fjärrvärme AB vid en avyttring

Ale Fjärrvärme har ingen personal anställd i bolaget. Alla för verksamheten nödvändiga tjänster (VD, underhåll, drift, administration etc) köps från Göteborg Energi AB. Under en övergångsperiod räknar Göteborg Energi AB med att fortsatt sälja dessa tjänster till dess att en ny ägare byggt upp en egen organisation.

Göteborg Energi AB bedömer att det under en längre tid framåt kommer att krävas avtal om värmeleveranser från Göteborg Energi AB för att klara värmebehov i Ale kommun. I dagsläget utgör värmeleveranser från Göteborg Energi AB ca 80 % av värmeförseln.

Göteborg Energi AB:s motiv till avyttring av aktier

Ägardirektivet anger att bolaget i huvudsak ska bedriva sin verksamhet inom Göteborg. Då verksamhet med stöd i speciallagstiftning (Fjärrvärmelagen) är lokaliserad utanför kommungränsen anger ägardirektivet att det är extra viktigt att bolaget ska pröva och motivera verksamheten utifrån stadens mål och kommunmedlemmarnas intresse och behov. Att genomföra planerade satsningar i Ale kommun bedöms inte gagna kommuninvånarna i Göteborg.

Göteborg Energi AB bedömer vidare att stadsutvecklingen i Göteborg kräver att bolaget kraftsamlar sina resurser och kompetenser till uppdrag och åtagande i Göteborg. Bolaget bedömer att investeringsmedlen krävs för investeringar i Göteborg.

Yttrande av Stadshus vd

Göteborg Energi AB:s ägande i Ale Fjärrvärme AB har genom sammanbindningen av fjärrvärmesystemen medfört låga priser och positiva miljöeffekter. Även om ägarförhållandet förändras så är bedömningen att värmeleveranser från Göteborg Energi AB fortsatt kommer att utgöra grunden värmesystemet i Ale kommun genom den sammankoppling som är genomförd.

Göteborg Energi AB:s nu gällande ägardirektiv antogs 2013 och tydliggjorde jämfört med äldre ägardirektiv att verksamhet i huvudsak ska bedrivas i Göteborg. Den konsolidering som är genomförd i koncernen Göteborg Energi har sin utgångspunkt i ägardirektivet och Stadshus AB delar bedömningar som görs av Göteborg Energi AB avseende hemställan till fullmäktige om ställningstagande rörande avyttring av ägandet (91 %) av aktierna i Ale Fjärrvärme AB.

Styrelsen föreslås att tillstyrka Göteborg Energi AB:s hemställan och att ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för fortsatt beredning inför beslut av kommunfullmäktige.

Stefan Söderlund

Vd, Göteborgs Stadshus AB

STYRELSEPROTOKOLL

Bolag: Göteborg Energi AB

Protokollsnr. 2019/4

Dag: 2019-05-28

Tid: 13.00 – 16.25

Plats: Johan Willins Gata 3, Hammarkullen

Närvarande:

Ledamöter

Jan Hallberg
Gunnar Westerling
Ellinor Karlsson
Per Anders Örtendahl
Mats Rahmberg
Elisabeth Undén
Johan Gente, *fr.o.m. p 12*

VD

Alf Engqvist

Ekonomidirektör

Robert Casselbrant

Suppleanter

Cecilia Haraldsson, *tjänstgör t.o.m. p 11*
Chenor Heydari, *tjänstgör*
Matilda Amundsen Bergström
Peter Danielsson, *tjänstgör*
Anna-Sofia Wannarskog

Protokollförare

Anna Maria Dermark Dunér

Personalrepresentanter

Maria Andersson-Iseppi, Saco
Ulf Berndtsson, Vision
Björn Sighed, Vision

Övriga närvarande

Anna Svernlöv, p 13
Adis Osmanovic, p 13
Hedvig Aspenberg, p 14
Per-Anders Gustafsson, p 14 och p 15
Lars Hedendahl, p 15

Frånvarande:

Frånvarande

Yvonne Staberg
Adli Abouzeedan
Mattias J Henriksson

Diarienummer: 10-2019-0512 7. Ärende: **Avyttring av aktierna i Ale Fjärrvärme AB**

Handlingen har varit på förhand utsänd och anses föredragen.

Styrelsen diskuterar ärendet och Alf Engqvist och Robert Casselbrant svarar på frågor.

Styrelsen beslutar

att avyttra Göteborg Energi AB:s aktieinnehav på 91% i Ale Fjärrvärme AB och

att frågan är av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt då det är fråga om avyttring av aktier i dotterbolag att frågan ska hemställas till Göteborgs Stads Kommunfullmäktige för ställningstagande.

Rätt utdraget i tjänsten intygar

Ann-Jeanette Pihlström

Avyttring av aktierna i Ale Fjärrvärme AB

Förslag till beslut

Jag föreslår att styrelsen beslutar

- att avyttra Göteborg Energi AB:s aktieinnehav på 91% i Ale Fjärrvärme AB och
- att frågan är av sådan principiell beskaffenhet eller annars av större vikt då det är fråga om avyttring av aktier i dotterbolag att frågan ska hemställas till Göteborgs Stads Kommunfullmäktige för ställningstagande.

Bakgrund

Göteborg Energi AB (GE) har sedan år 2012 bedrivit ett arbete med att fokusera på sin kärnverksamhet och den geografiska marknaden Göteborg utifrån sitt ägardirektiv och den pågående stadsutvecklingen. Bolaget har mot denna bakgrund avyttrat sitt aktieinnehav i 11 hel-och delägda bolag och fusionerat 4 vilande bolag.

GE äger 91% och Ale kommun (AK) äger 9% av aktierna i Ale Fjärrvärme AB (AF). AF bedriver fjärrvärmeverksamhet i AK och levererar fjärrvärme och relaterade tjänster till företag och privatpersoner, företrädesvis i tätorterna.

AK har i samband med ägardialogen tagit upp frågan om GE är intresserade av att förvärva AK:s aktieinnehav på 9% i AF.

GE har meddelat AK att man mot bakgrund av nytt ägardirektiv, med fokus på Göteborg, och de kommande stora investeringarna i samband med stadsutvecklingen i Göteborg kommit fram till att man önskar sälja sitt aktieinnehav på 91% i AF.

Mot denna bakgrund har GE och AK träffat en avsiktsförklaring. Av denna framgår bl.a. att GE har för avsikt att inom 3-5 år sälja sina aktier i AF och då i första hand genom att erbjuda aktierna till AK.

Vidare har båda parter tecknat ett tilläggsavtal till konsortialavtalet. Med tilläggsavtalet ändras dagens förlängningsperiod från fem(5) år i sänder till ett (1) år i sänder om det inte sägs upp till upphörande senast nio (9) månader före avtalstidens utgång.

Historik

Göteborg Energi AB förvärvade i april år 2000 91% av aktierna i Ale Energi AB med det helägda dotterbolaget AF av AK. Köpeskillingen uppgick till 14 mkr.

I samband med förvärvet träffades ett samarbetsavtal/konsortialavtal mellan AK och GE. Av avtalet framgår bl.a. att GE och AK gemensamt ska driva en aktiv energiverksamhet inom AK som bidrar till en miljömässig långsiktig hållbar utveckling.

Peter Trygg

2019-05-28

Diariennr.
10-2019-0512

KONFIDENTIELLT

GE uttalade att man hade för avsikt att bygga samman Ales fjärrvärmenät med fjärrvärmenätet i Göteborg (exkl. nätet i Skepplanda)

GE uttalade vidare att fjärrvärmepriset till kund successivt skulle sänkas till en mer konkurrenskraftig och vid branschjämförelse mer normal nivå.

Av avtalet framgår vidare att överlåtelse av aktier till ny ägare inte får äga rum förrän aktien till marknadspris erbjudits övriga aktieägare.

Konsortialavtalet gällde från undertecknandet till och med 10år och förlängs med 5 år i sänder om det inte sägs upp senast ett år före avtalstidens utgång.

Sedan förvärvet år 2000 har GE byggt en sammanbindningsledning mellan GE:s fjärrvärmenät från Angeredsbron upp till Nödinge i AK, en sträcka på totalt 12,5 km.

I samband med idrifttagningen av ledningen år 2006 har oljeeldade panncentraler i Bohus och Surte kunnat tas bort.

Sedan år 2009 har Aleborna samma fjärrvärmepris som göteborgarna- ett pris som ligger klart under snittet i landet.

AF :s omsättning ,resultat efter finansnetto och investeringar har under de senaste 5 åren i genomsnitt uppgått till 39 mkr, 7 mkr respektive 8 mkr per år.

Det koncernmässiga bokförda värdet på GE:s andel (91%) i AF uppgick 2018-12-31 till 58 mkr.

Framtida utveckling

Effekt-och distributionskapacitet i Ale Kommun

Effektbehovet i Ale kommun uppgår idag till ca 25 MW. Merparten eller ca 80% av detta tillgodoses genom värmeleveranser från fjärrvärmenätet i Göteborg via ovan nämnd sammanbindningsledning. Resterande värme levereras företrädesvis från spillvärmeleverantören Nouryon Pulp and Performance Chemicals AB i Bohus med förstärkning från en panncentral i Häljered vilken ägs av GE. Nämnda spillvärmeavtal är tecknat av GE.

AF:s fjärrvärmenät är långt och sett till den snabba exploatering som skett i norra Ale är ledningsdimensionerna där för små för vidare exploatering. Detta innebär svårigheter att idag ansluta fler kunder i Älvängen inkl. Kronogården. Att investera i en ny produktionsanläggning i nämnda område är i nuläget ej lönsamt. I stället pågår ett arbete med energi-och effektoptimering i området för att om möjligt kunna klara en del av kommande utbyggnation.

Fram till år 2028 beräknas effektbehovet i AK att öka med ca 5-6 MW beroende på kommunens förväntade expansion. För att klara denna ökning och samtidigt kunna avveckla den oljeeldade panncentralen i Häljered måste en eller två biobränsleeldade anläggningar byggas i kommunen.

Peter Trygg

2019-05-28

Diariennr.
10-2019-0512

KONFIDENTIELLT

Investeringar

Under perioden 2019-2028 bedöms investeringsbehovet i AF uppgå till 150-200 mkr inkl. antagande om att en eller två biobränsleeldade anläggningar kommer att behövas.

Ekonomisk utveckling

Under perioden 2019-2021 förväntas Ale Fjärrvärme AB:s resultat efter finansnetto ligga i genomsnitt på ca 5 mkr per år med en räntabilitet på totalt kapital i genomsnitt på ca 5% per år. Därefter beräknas bolagets resultat efter finansnetto förbättras så att en avkastning på totalt kapital om ca 8% kan uppnås.

Motiv till avyttring**Göteborg Energis ägardirektiv**

Sammantaget pekar ägardirektivet ut att GE ska verka i Göteborgs Stad och för dess kommunmedlemmar samt att det ska gagna göteborgarna om verksamhet bedrivs utanför Göteborg. Att investera i storleksordningen 150-200 mkr i AK fram till år 2028 med negativa kassaflöden kan svårigen anses gagna kommuninvånarna i Göteborg.

Stadsutvecklingen

GE har ett stort fokus på stadsutvecklingen i Göteborg. Fram till år 2035 beräknas staden växa med ca 150 000 invånare, ca 80 000 nya arbetsplatser beräknas tillkomma och lika många bostäder planerar man att bygga. Mot denna bakgrund måste GE kraftsamla sina resurser och kompetenser i Göteborg för att klara av sitt uppdrag och åtagande.

Framtida investeringsbehov

Som tidigare nämnts ser GE ett framtida investeringsbehov på 150-200 mkr i AF fram till år 2028. Dessa pengar ser GE ett behov av att behöva investera i Göteborg i stället.

Ekonomiska konsekvenser

AF kommer att marknadsvärderas av utomstående part.

AF:s omsättning och resultat efter finansnetto beräknas för år 2019 uppgå till 42 mkr respektive 4 mkr. Vid en försäljning av AF beräknas GE:s omsättning och resultat efter finansnetto minska med ca 15 mkr respektive 4 mkr. GE förväntas att under en längre tid fortsätta att leverera fjärrvärme till bolaget.

Personella konsekvenser

AF har ingen egen personal utan köper de tjänster som behövs av GE för att bedriva verksamheten. GE räknar med att en ny ägare under en övergångsperiod kommer att behöva köpa tjänster av GE för att dels kunna bedriva verksamheten dels bygga upp en egen organisation.

Peter Trygg

2019-05-28

Diariennr.
10-2019-0512

KONFIDENTIELLT

Leveransavtal Fjärrvärme

GE kommer att erbjuda den nya ägaren till bolaget ett flerårigt värmeleveransavtal vilket är en förutsättning för att AF under överskådlig tid ska kunna värmeförsörja AK.

Konsekvenser vid beslut

GE avyttrar sitt aktieinnehav på 91% i AF. Erhållna medel från försäljningen tillsammans med det framtida investeringsbehovet i AF på 150-200 mkr kan investeras i stadsutvecklingen i Göteborg.

Barnperspektivet

Ingen bedömd påverkan.

Jämställdhetsperspektivet

Ingen bedömd påverkan.

Mångfaldsperspektivet

Ingen bedömd påverkan.

Miljöperspektivet

Ingen bedömd påverkan då den nya ägaren till bolaget under överskådlig tid är beroende av värmeleveranserna från fjärrvärmenätet i Göteborg.

Omvärldsperspektivet

Ingen bedömd påverkan.

Kundperspektivet

Ingen bedömd påverkan.

Konsekvenser om inte beslut tas

GE kvarstår som ägare till 91% av aktierna i AF och beräknas investera 150-200 mkr i bolaget fram till år 2028.

Kommunikationsplan

Vid beslut om en avyttring av aktierna i AF kommer en kommunikationsplan att framtas.

Beslut av principiell beskaffenhet

Denna fråga är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt då det är fråga om avyttring av aktier i dotterbolag att frågan ska hemställas till Göteborg Stads Kommunfullmäktige för ställningstagande

Göteborg som ovan

Alf Engqvist